

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Iure Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De officio iudicis delegati. Consilium XL.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98691](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98691)

ne de eadem re apud plures iudices, aut pluribus iudicijs agere necesse sit; & commodius sit inter omnes, quos causa coniungit uno iudicio, unaque cognitione causam peragi, l. 1. & 2. ff. de quib. reb. ad eund. ind. eatur pavor. c. Veniens nu. 8. & ibi Felin. nu. 16. de testib. De quo in proposita lite dubitandum non videtur, ob id, quod D. Ioannes Sabulonium procuratorem constituerit indeterminatè ad hanc causam; & non specialiter aut restrictè adversus M. Gisbertum duntaxat; & sic perinde adversus tertium vel tunc vel postea comparentem, ut adversus M. Gisbertum citari procurantem. Ita ut hic cesset illa dubitatio, quam Collector decisionum auditorij Rotæ Romanæ movet, decis. 456. Si causa committatur, alias est qd. sub tit. De procurat. an procurator Rei ad causam citati specialiter constitutus contra Actorem citari procurantem, tertium ad causam admittere debeat, propter defectum mandati adversus tertium postea Reo absente comparentem? Quia defectus iste hic argui non potest, propter generalitatem dicti mandati ad totam causam; cui ut hic Gerardus adversus M. Gisbertum citari procurantem, ita quoque adversus D. Ioannem Opponentem se potest adiungere, non tantum alteri litigantium se adiungendo, verum etiam per se & pro suo speciali titulo, & interesse adversus utrumque conjunctim & divisim jus suum asserendo vel defendendo. Potissimum in duplicibus iudicijs beneficiis, ubi plures jus ad idem beneficium pretendunt, & Actoris & Reorum partes omnes ex æquo sustinent: ut est in familia eriscunda, & alijs similibus duplicibus iudicijs, d. l. 1. ff. de quib. reb. ad eund. Ind. eatur. Ut mirum & absurdum videri non debeat, si non tantum adversus M. Gisbertum, cuius nulla hac in re est contradictio, sed & adversus D. Ioannem Sabulonium hic tertius comparens admitti debeat; ex quo perinde hic, ut ille, de titulo & iure ad hanc Capellaniam contendendo Actoris loco sit: potissimum eo etiam considerato, quod hic tertius in exordijs causæ compareat; & tam citò de suo bono iure ac illi de præteritis suis titulis promptè per exhibitionem Articulorum & instrumentorum debeat; & sic per ejus comparisonem causa non retardetur, sed paribus passibus triangulariter decurrere possit; d. decis. 456. & ibi Ant. Maria Papazo in addit. Cassandorus decis. 1. De except. Felin. in d. cap. Veniens.

Officium itaque Reverendi D. Conservatoris erit, ut hunc tertium comparentem pro suo interesse admittendum esse decernat, tam adversus D. Ioannem Sabulonium contradicentem, quam adversus magistrum Gisbertum non contradicentem.

De officio iudicis delegati.

S V M M A R I V M.

Jurisdicção delegata.

1. Delegatio iudicii quomodo probanda sit.
2. Conservatorum iurisdicção quomodo sit restricta.
3. Exempti qui subsunt quando exemptionis privilegio

gaudeant.

4. Subiectio unde arguatur.

5. Privilegium unius consortis alteri non prodest.

CONSILIVM XL.

QUOD nulla Reverendo D. Abbati S. Gertrudis in hac causa, quam Paulus Keysermans, & Nicolaus Lenaerts, assistente eis D. Liberto Bollen, ut & tanquam magistri fabricæ, & mensæ S. Spiritus loci de Beets, adversus Gerardum T'sroyen citatum, competat iurisdicção, ex eo primum liquet, quod de literis Apostolicis Conservatoris ordinis S. Ioannis Hierosolymitani, Domino Abbati non constet; & non constituisse probetur per decretum quintæ Iulij in hac causa latum; quo postquam in hac causa ultra annum litigatum esset, citra tamen litis contestationem, dilatorijs & declinatorijs exceptionibus adhuc locum habentibus, l. ult. C. de except. etiam post editum, desiderante Reo, libellum, l. Non videtur de iud. ordinatum fuit, ut Actores literas conservatoriales exhiberent; nihil facientibus quibusdam literis citatorijs, seu fulminato processu à Reverendo Domino Petro Was præfati Domini Abbatis prædecessore olim omisis, & in hac causa ex alio processu verius repetitis, quàm exhibitis: istæ enim literæ cum ad hanc causam, aut ad partes hujus causæ, non pertineant, morte dicti Domini Petri inefficaces effectæ sunt, c. Si delegatus c. Si super, & utrobique gloss. de off. iud. delegati; sic quod sine nova præsentatione originalium bullarum, aut sumpti seu transumpti ex originalibus bullis facti, Reverendo Domino Abbati moderno nulla possit competere iurisdicção;

† mandatum enim delegatorum iurisdictionis regulariter probandum est, vel per ipsum originale, vel per exemplum legitime ac solemner scriptum ex originali, pavor. in c. Cum in iure peritus, nu. 6. De off. & potest. iud. deleg. Lud. Roman. cons. 336. Circa propositum num. 7. De quo minus hic dubitandum est, quod per copiam bullæ, quam procurator Actorum in hac causa exhibet, id expresse exigatur, ut scilicet exhibeatur originalis bulla, vel transcriptum ex ea. Quod cum in hac causa dici non possit, quid mirum si Reus contra regulas juris, l. Iuri ordinem C. de iurisd. om. iud. ex foro domicilij sui ad eum, qui nulli dictorum agentium iudex est; evocatus, de defectu iurisdictionis objicere possit ex defectu præsentationis originalis bullæ, dicto D. Abbati tactæ, aut legitimi transumpti ex illa? Ad cujus transumpti solemnitatem cum plura requirantur, c. penult. & ult. & ibi Doct. de fide instrum. quæ in copia per procuratorem Actorum exhibita, seu repetita non conspiciuntur; nihil huiusmodi copia ad fundandam Reverendi Domini Abbatis iurisdictionem efficere potest.

Deinde etiam si originalis bulla, aut solemne transcriptum ex illa Domino Abbati debitè exhibitum esset, eaque omnia, quæ per decreta Concilij Tridentini circa abrogationem Conservatoriarum statuta sunt, sess. 14. de reformat. c. 5. cessarent; & dictæ bullæ tenor latius pateret, quàm communis

nis Iuris dispositio permittit, quæ potestatem Conservatorum peculiariter restrinxit ad avertendas manifestas injurias & violentias; nec extendi patitur ad civilia negotia, quæ indaginem & causæ cognitionem requirunt, in cap. 1. & ult. De off. & potest. iud. deleg. lib. 6. adhuc tamen pro parte Rei recte proposita esset hæc declinatoria exceptio, 3 * ob id, quod hæc causa non contingat Ordinem aut personas Ordinis fratrum S. Ioannis Hierosolymitani; sed tantum magistrorum fabricæ, & mensæ S. Spiritus dictæ Ecclesiæ de Beets: qui magistri, & eorum magisterio subiecta bona, neutro jure, multo minus utroque jure dicto Ordini subiecta sunt, hoc est neque in spiritualibus, neque in temporalibus. In spiritualibus subiectos non esse dictos magistros, seu dictæ Ecclesiæ fabricam, vel pauperum mensam, ex eo facile percipitur, quod non constat magistrum dicti Ordinis, aut Pastorem dictæ Ecclesiæ, habere institutionem aut deputationem dictorum magistrorum, unde solet caulari spiritualis & obedientiaria jurisdictio, Clem. Quia regulares De suppl. neglig. Pralat. Bonif. De Vitalibus in Clem. 1. n. 1. De rescript. In temporalibus neque ipsos magistros, neque dictam fabricam aut mensam, neque eorum bona dicto Ordini esse subiecta, sed ab illis omnino separata, articulatim posuit Reus, & Actores confessi sunt: præsertim quoad rectum ob quem hæc causa proponitur, quem sine cooperatione vel Pastoris, vel alicujus alterius de dicto Ordine, laica persona (videlicet Georgius de Heete dictæ fabricæ magister) acquisivit ad opus fabricæ ejusdem; ideoque falsum sit, quod Actores declaraverunt hæc bona dicto Ordini esse subiecta. Vnde cum dictæ fabricæ, aut mensæ S. Spiritus bona, non sint de mensa dicti Ordinis, aut personarum ejusdem Ordinis, neque etiam prædictæ parochialis Ecclesiæ, quatenus illius fructus ad Religiosum prædicti Ordinis pertinent; non potest dici membrum hoc fabricæ, aut mensæ S. Spiritus subiectum dicto Ordini, Bonifacius De Vitalibus d. n. 1. † Vtenim Ecclesia aliqua, aut aliud aliquod corpus, vel membrum dicatur alteri Ecclesiæ, corpori, aut ordini subiectum, ad hoc præsertim, ut illius privilegij gaudet, debet utroque & pleno jure illi esse subiectum, Gloss. cap. 3. §. in Ecclesijs in verb. pleno iure De privileg. Atque ita cum neque dicta fabrica, neque dicta mensa, neque bona illarum, nec denique magistri seu mamburni illarum, pleno jure subiaceant dicto Ordini; consequens est, eosdem virtute alicujus privilegij dicto Ordini concessi ad privilegium ejusdem Ordinis forum, contra regulas juris, trahi non posse: privilegium enim uni seu certo corpori concessum, ad aliud non debet porrigi, l. sane de priv. Nihil faciente in hac re adjunctione Domini Liberti Bollen Fratris Religiosi ejusdem Ordinis & Parochi dictæ Ecclesiæ de Beets; quia per evidentem collusionem facta est illius adjunctio, ut sub obtentu personæ ipsius, evocatio Rei colorari posset, quam certo sciebat sustineri non posse ex personis dictorum Pauli & Nicolai, qui sunt homines prorsus laici, dicto Ordini nullâ specie subjectionis in spiritualibus aut temporalibus subiecti, & ejusdem fori cum 5 Reo. † Cum alicui generaliter verum sit, etiam Conf. Wamel. Tom. I.

inter consortes, unius privilegium alteri non prodelle, l. 1. C. Si in com. cad. caus. & c. & l. Ex pluribus De admin. tutor. & in hac causa Dominus Libertus consors dici non possit, quod hæc causa fabricæ, & dictæ mensæ ad eum nullo modo pertineat; cum neque in numero Magistrorum dictæ fabricæ, aut mensæ, Pastor loci esse soleat; neque talem se esse D. Libertus, post formalem negationem Rei, probaverit. Sic quod manifesta calumnia & abusus lateat in hac adjunctione D. Liberti, & usurpatione Conservatorialis hujus jurisditionis, ad causas & personas sub eadem Conservatoria minime comprehensas; cum delegata jurisdictio de persona ad personam prorogabilis non sit, c. P. & G. De off. iud. deleg. Cui abusu proinde occurrendum censemus & per Reverendum D. Abbatem decernendum, se non esse causæ vel partium iudicem competentem; dictis Actoribus in expensis temerariæ evocationis condemnatis.

De officio Iudicis delegati.

SUMMARIVM.

Iudex delegatus.

1. Intellectus c. Quærenti De off. & potest. iud. deleg.
2. Iudex delegatus quando post annum exequatur suam sententiam.

CONSILIUM XLI.

ALEGATUR ex Stephano Aufreio decisio quædam, quæ est 84. Capella Tholosane incip. iam fuit questum, per quam restringi existimatur dispositio c. Quærenti De off. & potest. iud. delegati: * quæ iudici delegato permittit potestatem exsequendi suam sententiam intra annum à die latæ sententiæ; ut scilicet ea locum non obtineat, si à sententia iudicis delegati appellatum sit; sed tunc hic annus primùm currere incipiat à die finitæ appellationis. Sed errorem continet ea allegatio; neque enim id tradit Aufreius; sed hoc tantum dicit, ex sententia Innocentij, in d. c. Quærenti V. annum, quod si fuit appellatum à sententia iudicis delegati, & appellatio hæc post annum invenitur deserta, quod tunc Iudex etiam post annum, suam sententiam exsequi possit. Qui non est casus præsentis litis: * nam nihil hic proponitur de deserta appellatione à sententia per Reverendum D. Abbatem pronunciata sed tantum de illa per Iudicem tertie instantiæ confirmata: & sic apertis verbis dictam sententiam Innocentij interpretatur Egidius de Bellamera, in d. c. Quærenti nu. 2. ut scilicet non indistinctè locum non habeat, quando est appellatum, sed tunc tantum fallat, si, cum appellatum est, appellatio sit deserta, non etiam, si sententia confirmata est per Iudicem ad quem provocatum est: hæc assignatà discriminis seu differentie causâ, quod deserta appellatione Iudex ad quem executionem non habeat; at verò confirmatâ sententiâ Iudex confirmans illam possit executioni mandare, c. Passivus §. præterea De off. & potest. iud. deleg. & G. 2. sic non